

Comparable investment capital

Plasamente comparate de capital

Professor Mihai BOTEZATU, Ph.D.

The Bucharest Academy of Economic Studies, Romania

e-mail: mihai.botezu@man.ase.ro

Abstract

Market economy is characterized at a time, among others, by the existence of two partners, so that one has some money, a certain amount of capital, and one needs money. The first has money and wants to capitalize on them as possible, and the second wants to enter into possession of a capital base which is to put up a new business or develop an existing. We can say that in this context we are facing a certain demand and a supply of capital. Meeting supply and demand of the said capital shall be carried out in an organized framework, namely the capital market. Investors as owners of capital seeking to invest capital so advantageous that they must choose from several investment on the one that best suits his or her interests. In the choice between several investment options investor must thoroughly know the subject of its investment capital, form of revenue will occur when they occur, what time is immobilized the capital and the risks of its investment capital.

Keywords: *shares, bonds, investment capital, options, subscription rights, dividend, interest*

Rezumat

Economia de piață este caracterizată la un moment dat, între altele, de existența a doi parteneri, astfel încât unul dispune de niște bani, un anumit volum de capital, iar celălalt are nevoie de bani. Primul are bani și dorește să-i valorifice cât mai bine posibil, iar al doilea dorește să intre în posesia unui capital pe baza căruia fie să pună pe picioare o afacere nouă fie să dezvolte una deja existentă. Putem spune că în acest context ne confruntăm cu o anumită cerere și o anumită ofertă de capital. Întâlnirea dintre cererea și oferta amintită de capital se realizează într-un cadru organizat și anume cel al pieții de capital. Investitorii în calitate de proprietari ai capitalului doresc să facă plasamente de capital avantajoase astfel încât ei trebuie să aleagă din mai multe variante de plasament pe aceea care convine cel mai bine interesului său. În alegerea dintre mai multe variante de plasament investitorul trebuie să cunoască temeinic obiectul plasamentului său de capital, forma sub care vor apare veniturile, când vor apare, pe ce perioadă de timp se imobilizează capitalul și care sunt riscurile aferente plasamentului său de capital.

Cuvinte-cheie: *acțiuni, obligațiuni, plasament de capital, opțiuni, drepturi de subscriere, dividend, dobândă*

JEL Classification: G11, G12, G24

O rice investitor în general, pe piața de capital în special urmărește cu mare interes zonele de plasament a capitalului în care acesta să poată produce cât mai mult sau altfel spus zonele în care gradul de fructificare a capitalului să fie cât mai convenabil.

Pe acest plan, diverși investitori care dispun de anumite volume de capital se vor îndrepta cu plasamentele de capital către acele variante de investiții care după părerea acestora, după modul de percepere a realității de moment și de perspectivă ca și după doza de risc asumată, convine cel mai bine scopului propus.

Nu trebuie să ne mire faptul că de pildă în timp ce unii investitori se vor orienta cu plasamentele lor de capital către piața imobiliară, alții se vor orienta cu precădere către piața de capital.

Este lesne de înțeles faptul, că în asemenea condiții câștigurile vor fi diferite, acestea vor apare în forme diferite și evident că și riscurile de plasament vor fi diferite.

În acest context, problema pe care dorim să o aducem în discuție se referă la faptul că dacă într-o economie liberă de piață, variantele de plasament a capitalului sunt dintre cele mai diverse, un investitor experimentat nu are dreptul să nu cunoască aceste variante posibile, particularitățile acestora, riscurile ce le însoțesc, astfel încât pe baza unei analize economice corespunzătoare să poată lua decizia cea mai convenabilă de plasament.

Dorim să subliniem cu acest prilej, că pentru un investitor experimentat, ideea plurității de variante ar trebui să reprezinte firul călăuzitor în etapa premergătoare deciziei de plasament.

A face calcule de fructificare a capitalului în condițiile unei singure variante de plasament, putem spune că aproape este inutil; aceleași calcule făcute în condițiile a două sau mai multe variante de plasament deja schimbă lucrurile radical.

De data aceasta ne aflăm în fața unei posibile opțiuni de plasament a capitalului care va fi detașată din rândul variantelor de plasament supuse analizei.

Un rol deosebit în fundamentarea deciziei de plasament revine calculelor de eficiență economică, de fructificare a capitalului.

La baza acestor calcule trebuie să stea însă o serie de criterii și indicatori de eficiență, adecvați, care să scoată în evidență pe fiecare variantă în parte, avantajele și dezavantajele plasamentului respectiv, gradul de fructificare a capitalului și doza de risc ce însoțește plasamentul de capital în cauză.

Cu acest prilej nu este exclus uneori și faptul că pentru una și aceeași variantă de plasament unii indicatori să fie favorabili iar alții nefavorabili; în asemenea situații cu atât mai mult se impune o analiză economică corespunzătoare care în final să conducă la o decizie de plasament eficientă și argumentată din punct de vedere economic.

În cele ce urmează vom încerca să ne oprim asupra unor probleme pe care le ridică pentru un investitor pe piața de capital unele plasamente de capital în două titluri, cum ar fi plasamentele de capital în acțiuni și cele în obligațiuni.

Mai întâi ar trebui menționat faptul că un asemenea investitor care s-a orientat către un asemenea tip de plasament trebuie să aibă cunoștințe minime necesare asupra pieții de capital.

Pe de altă parte investitorul în cauză va trebui să cunoască temeinic titlurile respective care pot face obiectul plasamentului său de capital; cu alte cuvinte acesta va trebui să stăpânească temeinic cunoștințele legate de ceea ce înseamnă acțiunea ca obiect al unui posibil plasament de capital, situația menținându-se în mod similar și în cazul obligațiunii, ca o altă variantă posibilă de plasament a capitalului.

În contextul celor arătate anterior, vom încerca în cele ce urmează să prezentăm unele dintre particularitățile de bază ale unui plasament de capital în acțiuni, față de cel în obligațiuni.

În primul rând ar trebui menționat faptul că statutul celor două titluri este complet diferit; astfel în timp ce acțiunea reflectă o parte, o fracție din capitalul social, obligațiunea reflectă o parte, o fracție dintr-un împrumut.

Un investitor avizat pe piața de capital va trebui să cunoască perfect cele două titluri astfel încât în urma unei eventuale decizii de plasament; acesta va trebui din nou să cunoască faptul că statutul său va fi complet diferit în cazul achiziționării unui titlu, comparativ cu celălalt titlu.

Altfel spus, odată achiziționată o acțiune sau un anumit pachet de acțiuni în urma unui plasament de capital, deținătorul titlurilor respective capătă calitatea de coproprietar sau altfel spus de acționar.

Intensitatea acestei calități este direct proporțională cu numărul de acțiuni achiziționate ca urmare a investiției făcute.

În cazul achiziționării unei obligațiuni sau a unui anumit număr de obligațiuni; lucrurile stau altfel.

Acest titlu, obligațiunea, spre deosebire de acțiune, reprezintă, tot o parte, respectiv o fracție dar nu din capitalul social ci dintr-un împrumut.

Achiziționarea de către investitor a unor asemenea titluri îi creează acestuia un alt statut și anume cel de creditor.

Calitățile amintite, pe care le dobândește un investitor ca urmare a achiziționării unui titlu sau altuia din cele două supuse analizei, vor genera ulterior o serie de drepturi și obligații pe care acesta trebuie să le cunoască.

Este de menționat și un alt fapt interesant cu acest prilej și anume că drepturile și obligațiile la care ne refeream mai sus, într-o formă sau alta influențează atât gradul de fructificare a capitalului și doza de risc aferentă plasamentului respectiv, indiferent că acest lucru se produce direct sau indirect.

Astfel de pildă o investiție făcută printr-un plasament de capital în acțiuni, îi dă un drept ulterior foarte important investitorului în noua sa calitate de acționar și anume dreptul de vot; acest lucru însă nu se mai întâmplă în cazul unui eventual plasament de capital în obligațiuni; altfel spus deținerea unei obligațiuni sau a unui anumit număr de obligațiuni, indiferent de dimensiunea investiției făcută

în asemenea titluri, nu conferă deținătorului nici un drept în luarea deciziei privind activitatea emitentului unor asemenea titluri.

O altă problemă pe care o ridică un plasament de capital în asemenea titluri ca cele prezentate mai sus, este cea a modului de obținere și a formei pe care o îmbracă veniturile produse de fiecare titlu în parte.

În acest context, acțiunea la prima vedere apare sub forma unui titlu care produce un venit ce îmbracă forma dividendului.

Cu alte cuvinte este vorba de un venit care depinde de rezultatele financiare ale emitentului pentru exercițiul financiar expirat, mai exact de volumul profitului obținut ca și de politica de repartizare a profitului promovată de emitent, adică partea din profit ce va rămâne pentru autofinanțare la dispoziția emitentului și partea ce se va distribui acționarilor sub formă de dividende.

Nu același lucru se întâmplă în cazul celorlalte titluri și anume cel al obligațiilor.

În cazul obligațiilor, veniturile obținute de către investitor în calitatea sa de deținător al unor asemenea titluri, îmbracă forma dobânzilor. Este de menționat faptul că acest fel de venituri pe care le generează obligațiile ca titluri posibile de plasament pentru un investitor nu variază și deci nu depind de rezultatele financiare ale emitentului.

În cazul acțiunilor, așa cum s-a sugerat veniturile ce apar sub formă de dividende depind de rezultatele financiare ale emitentului care rezultate condiționează veniturile amintite, respectiv a dividendelor.

Una dintre problemele de mare interes pentru orice investitor pe această piață se referă și la perioada de timp ce vizează plasamentul de capital făcut sau altfel spus pe ce perioadă de timp acesta își va imobiliza capitalul; acest aspect este legat de altfel de durata de viață a titlului.

Față de această nouă situație pusă în discuție, acțiunea are o durată de viață practic nelimitată, adică până la dispariția firmei, companiei sau societății emitente.

Obligațiunea însă are o durată de viață limitată până la scadența acesteia.

Iată deci că în fundamentarea deciziei de plasament a apărut un alt element și anume cel legat de perioada de timp pe care suntem dispuși în calitate de investitori să ne imobilizăm capitalul.

Un alt element important ce trebuie avut în vedere în cazul analizei unor plasamente comparate de capital îl reprezintă riscul ce însoțește plasamentul respectiv de capital.

Dacă ne referim la plasamentele comparate de capital în cele două titluri expuse mai sus, putem afirma fără echivoc faptul că în cazul plasamentelor de capital în acțiuni riscurile sunt mai mari decât în cazul plasamentelor de capital în obligațiuni.

În cazul plasamentelor de capital în acțiuni dacă managementul companiei emitente este defectuos, dacă afacerile merg prost se poate ajunge până la dizolvarea acesteia ceea ce poate avea drept consecință directă pierderea parțială sau chiar totală a capitalului investit; în cazul dizolvării unei firme sau companii

pe motivele arătate mai sus primii care vor fi despăgubiți sunt creditorii și numai în limita a ceea ce rămâne se mai pune problema despăgubirii acționarilor.

Pe același plan, plasamentele de capital în obligațiuni prezintă riscuri mai mici.

În cazul împrumuturilor garantate riscurile de rambursare a sumelor împrumutate dispar aproape în întregime.

În contextul celor de mai sus prezentate referitor la riscul plasamentelor făcute orice investitor va înțelege că de câte ori acesta se va îndrepta către venituri variabile, mai mari comparativ cu alte variante de plasament a capitalului, doza de risc va crește corespunzător cu nivelul veniturilor ce se scontează a se realiza.

O idee însă care trebuie înțeleasă este că fiecare din investitorii menționați vor fi dispuși să-și asume riscuri diferite; pe de altă parte am arătat anterior că între altele nivelul veniturilor rezultate din plasamentele de capital făcute vor fi influențate, am putea spune uneori chiar hotărâtor de nivelul riscului asumat.

Așadar se poate afirma că respectivele câștiguri ale investitorilor vor fi dintre cele mai diferite de la un plasament la altul de capital, influențate de mai mulți factori între care riscul se prezintă ca un factor nemijlocit în dimensionarea viitoarelor câștiguri amintite.

Pe linia câștigurilor aduse de plasamentele de capital în acțiuni este de menționat și un alt fapt pe care unii investitori îl au în vedere.

Astfel unii dintre investitorii menționați se orientează către plasamentele de capital în acțiuni nu atât pentru dividendele pe care acestea le-ar putea produce în condițiile arătate ai sus, ci pentru a revinde acțiunile achiziționate, într-un moment prielnic, când cursul acestora ar fi în creștere.

Cu alte cuvinte această categorie de investitori nu vizează plasamentul de capital pe termen lung în acțiuni pentru câștiguri din dividende ci vizează câștiguri din operațiuni speculative pe piața de capital.

Altfel spus sunt vizate în acest caz câștiguri obținute din diferențe favorabile de curs a acțiunilor între momentul achiziționării acestora și revânzarea lor la un moment prielnic.

De aceea pentru o evaluare corectă a unui plasament de capital în acțiuni, atunci când acestea au produs anumite dividende, fiind ulterior revândute la un preț superior celui de achiziție, este necesar a se vedea care este randamentul acțiunii în cauză ca obiect al plasamentului de capital respectiv.

Indicatorul respectiv se poate calcula după relația:

$$R = \frac{D + QVA - QCA}{QCA} \times 100$$

În care:

R = randamentul acțiunii

QVA = valoarea respectiv cursul la revânzarea acțiunii

QCA = valoarea respectiv cursul la cumpărarea acțiunii

D = dividende

Se observă că indicatorul respectiv este practic un indicator de eficiență economică de tipul efect/efort în care la numărătoare se cumulează efectul obținut, respectiv adus de acțiunea respectivă atât sub forma dividendelor produse, cât și sub forma diferenței de curs favorabile între momentul achiziționării și cel al revânzării acesteia.

Aspectele prezentate până-n prezent vizând problematica plasamentelor comparate de capital în acțiuni și obligațiuni nu epuizează însă bogata listă a acestora.

De pildă fundamentarea deciziei de plasament atât în acțiuni cât și în obligațiuni trebuie să aibă în vedere mai departe către ce tipuri de titluri se vor îndrepta plasamentele în cauză pornind de la ideea că pe piața de capital ne confruntăm cu mai multe tipuri de acțiuni și mai multe tipuri de obligațiuni.

În acest context dorim să scoatem în evidență faptul că pe piața de capital există un tip de obligațiuni ce pot face obiectul unor plasamente de capital care se numesc obligațiuni convertibile în acțiuni.

Altfel spus, un plasament de capital făcut într-un asemenea titlu ne poate conduce ulterior ca din calitatea inițială de creditor față de emitentul respectiv, să devenim acționar.

Schimbarea statutului din cel de creditor în cel de acționar se bazează pe mecanismul de funcționare al acestor titluri „obligațiuni convertibile în acțiuni”.

Așa după cum le spune și numele o particularitate a acestor obligațiuni, este legată de faptul că în cadrul unui anumit termen prevăzut prin contract, investitorul care ulterior devine deținătorul unor astfel de obligațiuni, poate să-și exprime opțiunea de convertire a titlurilor respective în acțiuni.

Se pune însă întrebarea: când se poate întâmpla acest lucru?

Evident că acest lucru se va întâmpla atunci când veniturile obținute din dividende vor fi mai mari decât veniturile obținute din dobânzi.

Ca și în cazul acțiunilor, o eventuală decizie de plasament în obligațiuni, trebuie să aibă în vedere o serie de indicatori de evaluare a eficienței plasamentului în cauză.

Unul dintre acești indicatori de evaluare a unei obligațiuni ca obiect al unui posibil plasament de capital este „rentabilitatea la scadență”

$$R_{sc} = \frac{DOB + \frac{QNO - QAO}{N}}{\frac{ONO + QAO}{2}} \times 100$$

În care:

R_{sc} = rentabilitatea la scadență a obligațiunii

DOB = dobânda anuală

ONO = valoarea nominală a obligațiunii

QAO = valoarea sau prețul de achiziție al obligațiunii

N = nr. de ani până la scadență

Se observă că indicatorul amintit are o putere de sinteză relevantă în sensul că nu ia în considerare un efect parțial sau altul produs de titlul amintit, ci ia în considerare simultan efectul total obținut de pe urma achiziționării unui astfel de titlu și anume se are în vedere volumul dobânzii aduse de titlul amintit la care se adaugă diferența favorabilă sau nefavorabilă după caz între prețul sau valoarea de achiziție a acestuia și valoarea sa nominală.

Indicatorul respectiv scoate în evidență și un alt aspect asupra căruia orice investitor va trebui să reflecte înainte de a lua o asemenea decizie de plasament.

Mai exact indicatorul scoate în evidență faptul că uneori un nivel superior de dobândă al unui asemenea titlu față de altul de același fel nu înseamnă automat și o rentabilitate la scadență mai mare; mai trebuie luată în considerare și diferența de preț între valoarea nominală a obligațiunii respective și valoarea sau prețul de achiziție al acestuia.

Ideea finală se referă la faptul că diferența de valoare amintită pe care indicatorul o ia în considerare în relația sa de calcul poate amplifica efectul economic favorabil de dobândă obținut sau dimpotrivă îl poate diminua în situații în care diferența respectivă este negativă.

Pe de altă parte, un plasament de capital pentru unu și același titlu poate fi făcut pe mai multe căi.

Altfel spus, dacă scopul final este de a ajunge de la București la Brașov, DN1 nu reprezintă singura soluție; putem să atingem acest scop, respectiv să ajungem la Brașov pe mai multe variante de drum cum ar fi: o variantă București – Ploiești – Sinaia – Brașov, altă variantă București – Ploiești – Cheia – Brașov, altă variantă ar putea fi București – Târgoviște – Sinaia – Brașov, sau București – Buftea – Ploiești – Brașov și evident că nu am epuizat în întregime traseele respective.

Numitorul comun al acestor variante de traseu, îl constituie faptul că într-un fel sau altul vom ajunge de la București la Brașov.

Dacă punem problema care drum este mai bun, mai sigur, mai scurt ca distanță, mai scurt ca timp, mai sigur etc., intrăm deja într-un alt context care presupune mai întâi lămurirea unor altor noțiuni cum ar fi: ce înseamnă drum sigur, drum scurt, drum riscant, drum cunoscut etc.

În mod similar și în domeniul plasamentelor de capital, achiziționarea unuia și aceluiași titlu se poate face pe mai multe căi și în condiții diferite.

De pildă dacă ne referim la achiziționarea unui pachet de acțiuni, acesta poate fi achiziționat direct, poate fi achiziționat cumva indirect, prin intermediul unui contract de opțiuni sau prin intermediul unui contract futures.

În toate cazurile prezentate mai sus de achiziție a acțiunilor respective, vor exista niște particularități specifice variantei de achiziție respective, decizia finală de plasament aparținând bineînțelele investitorului.

În ceea ce urmează vom încerca să lămurim mai bine lucrurile, prin intermediul unui exemplu.

Presupunem că un investitor cumpără pe piața de capital 200 acțiuni la un preț de cumpărare de 58.000 lei /acț. în scopul revânzării acestora într-un moment prielnic și la un preț convenabil.

Presupunem că achiziția a fost făcută pe data de 20 feb. 2009, iar revânzarea acestora se produce pe data de 20 apr. 2009 la prețul de 66.000lei/acțiune.

În aceste condiții valoarea plasamentului în cele 200 buc. Acțiuni va fi:

$$QP = QCA * N$$

În care:

QP = valoarea plasamentului

QCA = valoare sau prețul de cumpărare al acțiunii

$$\text{Deci } QP = 58.000 \text{ lei / acțiune} * 200 \text{ acțiuni} = 11.600.000 \text{ lei}$$

Avem de-a face în această situație cu o imobilizare de capital din momentul achiziției celor 200 acțiuni și până în momentul revânzării acestora; altfel spus este vorba de o imobilizare a unui capital în valoare de 11.600.000 lei între 20.02.2009 și 20.04.2009.

Procedând la calculul ratei câștigului față de capitalul imobilizat, aceasta se prezintă astfel:

$$r_c = \frac{(QVA - QCA)N}{QP} \cdot 100$$

În care:

QVA = valoarea sau prețul de vânzare al acțiunilor

QCA = valoare sau prețul de cumpărare al acțiunii

N = număr de acțiuni cumpărate/vândute

QP = valoarea plasamentului (capital imobilizat)

$$\text{Deci: } r_c = \frac{(66.000 - 58.000)200}{11.600.000} \cdot 100 = 13,7\%$$

Se poate aprecia așadar că în condițiile variantei respective de plasament rata câștigului față de capitalul imobilizat se ridică la 13,7%.

Așa cum spuneam însă anterior, unul și același scop poate fi atins pe căi diferite.

De pildă în cele ce urmează ne vom ocupa comparativ de o altă variantă de plasament, variantă care presupune tot achiziționarea a 200 bucăți acțiuni dar nu direct așa cum s-a arătat mai sus ci indirect; prin intermediul unui contract de opțiuni.

Această variantă de plasament se prezintă după cum urmează: investitorul respectiv în condițiile unei noi orientări de plasament a capitalului cumpără o opțiune de cumpărare în condițiile unei prime de 3500 lei/acțiune; tranzacția se produce pe 20.02.2009. Prețul de exercitare prevăzut în contract este de 62.000 lei/acțiune.

Presupunem că pe data de 20.04.2009, contractul respectiv de opțiuni expiră; investitorul văzând că piața este prielnică, exercită contractul la prețul de exercitare menționat și revinde acțiunile în condițiile unui curs de 66.000 lei/acțiune.

Înainte de a trece la calculul ratei câștigurilor se impun câteva precizări.

Contractul de opțiuni la care ne referim, poate fi executat dar nu este obligatoriu a fi exercitat.

Acest lucru se va întâmpla numai la inițiativa investitorului care va lua decizia în funcție de evoluția cursului acțiunilor pe piață la momentul respectiv.

Calculul ratei câștigurilor în acest caz se va produce după relația:

$$r_c = \frac{(QVA - QE)N}{QP} \cdot 100$$

În care:

r_c = rata câștigului

QVA = valoarea sau prețul de vânzare al acțiunilor

QE = prețul de exercitare din contractul de opțiuni

QP = valoarea plasamentului (capital imobilizat)

$$\text{Deci: } r_c = \frac{(66.000 - 62.000)200}{700.000} \cdot 100 = 114,2\%$$

Față de varianta anterioară de plasament a capitalului prezentată, în acest caz capitalul imobilizat este de numai 700.000 lei.

$$QP = p \times N$$

În care:

QP = valoarea plasamentului sau capital imobilizat

p = prima de contract /acț.

N = număr de acțiuni cuprinse în contractul de opțiuni

Aceasta înseamnă că investitorul prin această variantă de plasament va imobiliza numai 700.000 lei, valoare ce se ridică la nivelul primei de contract de opțiuni pentru 200 acț. achiziționate pe această cale.

Practic investitorul a ajuns și în această variantă să cumpere și să revândă același număr de acțiuni, numai că tranzacția a fost făcută în condițiile unor imobilizări de capital mai mici.

Astfel, în timp ce în primul caz imobilizarea capitalului se ridică la 11.600.000, în cel de-al doilea caz imobilizarea capitalului se ridică la numai 700.000, adică la nivelul primei de contract plătită.

Această diferență între capitalul imobilizat în cele două variante de plasament și explică de fapt diferențele mari înregistrate la nivelul ratei câștigurilor de la 13,7% la 114,2%.

Cu acest prilej merită de subliniat faptul că unii dintre investitori aflându-se într-o situație similară cu cea din varianta a doua de plasament, în loc să aștepte până la data de 20.04.2009 pentru a exercita contractul de achiziție al celor 200 acțiuni, la prețul de exercitare prevăzut în contract pot avea o altă orientare și anume să realizeze câștiguri, dar nu din revânzarea acțiunilor ci din diferențe de primă, prin revânzarea contractului de opțiuni, în cadrul perioadei de contract.

Cu alte cuvinte, dacă investitorul respectiv a intrat în posesia contractului de opțiuni menționat plățind o primă de 3500 lei/acț. și dacă în intervalul $t_0 - t_1$, respectiv 20.02.2009 – 20.04.2009 pe piață, prima de contract amintită este în creștere, ajungând la 4100 lei/acț. investitorul în cauză poate avea această orientare să revândă contractul de opțiuni respectiv în condițiile noii prime majorate, realizând astfel câștiguri din diferența de primă menționată.

Concret, rata câștigului în acest caz va fi:

$$r_c = \frac{(p_v - p_c) \cdot N}{QP} \cdot 100$$

În care:

p_v = prima pe acțiune la vânzarea contractului

p_c = prima pe acțiune la cumpărarea contractului

N = numărul de acțiuni prevăzute în contractul de opțiuni

QP = valoarea plasamentului (capital imobilizat)

Deci în cazul exemplului nostru:

$$r_c = \frac{(4100 - 3500)200}{700.000} \cdot 100 = 17,1\%$$

Iată deci, chiar și numai prin cele câteva exemple prezentate anterior, am încercat să scoatem în evidență vasta problematică cu care se confruntă decizia de plasament a unui capital.

Orice investitor, în acest context, trebuie să înțeleagă că numai prin pluritatea de variante de plasament, evaluând eficiența fiecărei variante în parte de plasament, evaluând riscurile pe care le comportă varianta în cauză ca și nivelul

capitalului imobilizat, poate să ajungă la o fructificare convenabilă a capitalului investit pe măsura așteptărilor sale.

A face un plasament de capital fără discernământ, în prima variantă de plasament ivită în cale, fără ca aceasta să fie bine cunoscută, din toate punctele de vedere și comparată cu alte câteva variante de plasament, nu va fi de natură să ofere satisfacțiile cuvenite investitorului; mai mult decât atât se poate ajunge nu în puține cazuri chiar la pierderea banilor, a întregului capital avansat în mod necorespunzător.

Pentru a asigura comparabilitatea datelor între diversele variante posibile de plasament de capital, trebuie avute în vedere câteva aspecte de bază.

În acest context un prim aspect se referă la perioada de timp pe care se face plasamentul respectiv.

Dacă ne raportăm la variantele de plasament anterior prezentate, plasamentul de capital în acțiuni se face practic pe o perioadă de timp nelimitată, cu excepția însă a unei valorificări a acțiunilor respective pe piața secundară de capital.

Un plasament de capital în obligațiuni se face pe o perioadă de timp determinată, perioadă care practic se întinde până la scadența titlului în cauză amintit.

De aceea toate calculele de fructificare a capitalului ce se vor face vor trebui să țină seama de acest aspect.

Un alt aspect se referă la modul sub care se vor concretiza veniturile în sensul dacă aceste venituri vor fi fixe sau variabile.

În legătură cu acest aspect, este de menționat faptul că fiecare variantă de plasament a capitalului luată în parte prezintă un anumit specific și deci are anumite particularități.

Un plasament de capital în obligațiuni va genera în principiu un venit fix, care așa cum anterior s-a arătat ce va îmbrăca forma dobânzii.

Pe un alt plan, un plasament de capital în acțiuni va îmbrăca forma dividendului.

Cu alte cuvinte, un asemenea plasament de capital în acțiuni va genera venitul respectiv numai după încheierea exercițiului financiar al emitentului, după ce profitul va fi cunoscut și după ce prin politica de dividend promovată de emitent, se va ști partea din profitul net ce va fi distribuită acționarilor.

Aceste lucruri trebuie cunoscute de către orice investitor, iar odată cunoscute, evident că decizia de plasament va aparține numai acestuia în calitatea sa de proprietar al capitalului.

Vorbind despre perioada de timp ce însoțește plasamentul respectiv anterior prezentată, este de remarcat și un alt aspect.

Sunt anumite situații în care analizând două sau mai multe variante posibile de plasament, o variantă presupune venituri mai mari dar care se obțin într-o perioadă de timp mai mare comparativ cu o altă variantă de plasament care

presupune obținerea unor venituri mai mici dar într-o perioadă de timp mai scurtă, adică este vorba de anumite venituri care se obțin mai repede.

Evident că în acest caz nu poate fi dată o rețetă universal valabilă. Fiecare investitor va trebui să analizeze cu discernământ și în cunoștință de cauză variantele respective de plasament a capitalului și va lua decizia de plasament care să-l avantajeze în cea mai mare măsură.

Între altele decizia amintită de plasament în acest caz va fi și în funcție de nivelul de lichiditate de care dispune investitorul și de cât de mult poate acesta să se desprindă de un anumit volum de capital, pe o perioadă mai scurtă sau mai lungă de timp.

Desigur problematica plasamentelor comparate de capital nu poate fi epuizată numai prin câteva aspecte prezentate mai sus; problematica amintită este mult mai vastă și comportă încă foarte multe lămuriri referitoare la diversele variante posibile de plasament a capitalului la care se adaugă eficiența comparată a variantelor respective de plasament.

Ceea ce am dorit să subliniez în prezentul articol a fost în primul rând ideea plurității de variante care ar trebui să guverneze orice activitate premergătoare de fundamentare a deciziei de plasament.

Pe de altă parte pentru a nu se confrunta cu deziluzii care pot merge uneori chiar până la pierderea întregului capital, orice investitor trebuie să cunoască temeinic obiectul plasamentului de capital asupra căruia s-a oprit, astfel încât ulterior să poată evalua corect gradul de valorificare al capitalului său, antrenat în plasamentul respectiv, precum și doza de risc atașată acestuia.

Pe piața de capital au apărut și apar în continuare instrumente de plasament din ce în ce mai sofisticate; mai ales în asemenea situații se cere o analiză temeinică a instrumentelor respective, astfel încât la finalul analizei respective să se ajungă la o concluzie clară dacă merită sau nu ca un anumit volum de capital să fie imobilizat în aceste condiții.

Nu de puține ori în faza premergătoare luării deciziei de plasament, un investitor sau altul va trebui să apeleze la serviciile de specialitate ale unui consultant de specialitate cu ajutorul căruia să poată fi evaluate corect și real riscurile plasamentului de capital în cauză.

În caz contrar este posibil să se ajungă la o decizie necorespunzătoare de plasament cu repercursiuni negative asupra valorificării capitalului care nu de puține ori se poate concretiza într-o pierdere parțială sau chiar totală; antrenată de plasamentul respectiv necorespunzător de capital.

Bibliografie

- Anghelache, G. (2000). *Bursa și piața extrabursieră*, Editura Economică, București
- Anghelache, G. (1997). *Piața de capital și tranzacții bursiere*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Anghelache, G., Dardac, N. & Stancu, I. (1992). *Piețe de capital și burse de valori*, Editura Adevărul, București
- Bratu, Șt. (1998). *Piețe financiare și burse de valori*, Reprografia Universității din Craiova
- Corduneanu, C. (1996). *Piețe financiare și operațiuni bursiere*, Ediția a III a, Editura Mirton, Timișoara
- Durand, M. (1991). *Bursa*, Editura Humanitas, București
- Fătu, S. (1998). *Piața românească de capital privată din interior*, Editura Vox, București
- Fota, C. (1999). *Piața acțiunilor*, Editura Expert, București